

Mısır'la iyi olalım ama darbeyi sindiremeyiz

■ Mısır ile yakınlaşmamız mümkün olur?
Büyük oranda milyar doların üzerinde yatırım var. Hiç bir ülkeyle ilişki olmak gibi bir lüksümüz yok. Her yerde yatırım yapacağız. Ancak bu şekilde büyüyeceğiz. Ancak bu şekilde hedeflerimiz tutarabilir. Mısır da bundan bir tanesi. Mısır sadece Türkiye için değil diğer Arap ülkeleri için de önemli. Fakat Mısır'daki cereyan eden siyasi olayları da kabul etmek mümkün değil. Yeni bir nesil Türkiye'de darbe girişimini önlemeyecek, başka bir ülkede böyle bir durum olmasın en azından şüphelenerek, kimize böyle bir şey yedirmeyeceğiz. Ama tabii ticaret devam ediyor. Mısır'ın da Türkiye'yi gördüğü etimesi lazım.

DEİK, Avrupa'ya yaptığı lobi çalışmalarının sonucunu Brüksel'de gerçekleştirdi. Bu seyahatte DEİK Başkanı Ömer Cihat Vardan'ın iş dünyasından bilimler de eşlik etti.

Düşmanlığa değil dostluğa çalışıyoruz

DEİK Başkanı Ömer Cihat Vardan, 15 Temmuz darbe girişiminin ardından yurt dışında yaptıkları anlatımların ciddi karşılık bulduğunu söyledi. Hükümet ve iş dünyasının 7 haftada 46 ülkeyi ziyaret ettiğini belirten Vardan, **Türkiye'nin düşmanlığa değil dostluğa çalışan bir ülke olduğunu** kaydetti. Vardan, **"FETO'cülerin engellemeleri de azaldı. Ancak Avrupa'nın bahaneleri var"** dedi.

Rusya ile iyi gidiyoruz

■ Rusya ile yeni sürecin yansımaları başladı mı?
Bu ilişkiyi tabii ki eskiye döndürmek daha ulaşılabilir değil. Sürecin normale dönmeye için her iki tarafta her bir şekilde çalışıyor. Ne zaman normale döneriz bu kısma sürece ne zaman bilmeyorum. Firmalarımızın çalışma izneleri gibi konular geliyor. Sektörler tam halde değil ama halihazırda trendine girdi. **■ Kaldırılması yönünde bir eğilim var mı?**
Biz en çok sıkıntıya sokan meselelerden birisi vizesizliktir. Bu daha netleşmedi. Eskiden vizesiz girebiliyorduk. Vizeler daha tam anlamıyla kalkmadı. Elbette var ama biraz saktaki olacak. Alt yapının özellikle hazırlanması bekleniyor. Biz her zaman beklenemiyoruz. Onun haricinde enerji konusunda biliyoruz ciddi anlamda çalışmalar devam ediyor. Her şey edimle anlaşıyor. Kararlar alındı. Önümüzdeki hafta durmuş olan toplantılarımız tekrar başlayacak. **■ We biz burada her bir ülkeyi de katılımıyla birlikte bütün bu alıcayın yönlere mesulardan olacaklar. İlerlemeye yavaş yavaş normale dönüyor.**

İran'la banka sistemi hala yok

■ Suriye'nin durumunu biliyor musunuz?
Bizim için en büyük müteahhüt pazarı. Hala daha açılmamış değil. Onların hepsinin yanında ha acıdı ha ancak devletin İran pazarı var. Büyük potansiyeli var. Fakat daha para transferleri yapılabilmeye başlandı. **■ İran'da unluğumuz mu bulabiliriz mi?**
Bir tek biz değil. Hiç kimse daha henüz umduğumu bulamadı. Oyle daha açılabilir. Yok. Çünkü AB'de en az ambargo konularını haddesini gerçekleştirmediği için. Siz istediğiniz kadar girişimleri yapın önemli olan mali saktıktan sonra, ticaretin sonra paralarını transfer edilebilir olması. Yani banka sistemleri çalışmıyor. Çalışmıyınca olmuyor. Ürün ve hizmet seviyesinde sıkıntı yok ancak bunun karlılığı olarak para transferinde sorun var.

15 Temmuz günü girişim hain darbe girişiminin ekonomiyi üzerindeki etkilerini kırmak için başlatılan seferberlik sürüyor. Hükümetin iş dünyasına ele ele başlatılan ziyaretler ve anlatımlar Avrupa ve Amerika ülkelerine yoğunlaşıyor. Ancak Türk iş dünyasının yurt dışındaki öncüsü konumundaki iş konseyleri, Türkiye dolaylı olarak kara bulutların dağıtılmasına için büyük çaba harcıyor. Değ Ekonomik İlişkiler Kurulü DEİK'e bağlı 113 konseyinin yaptığı çalışmaları ve Türkiye'nin komşu coğrafyalardaki yeni dönen açılımlarını DEİK Başkanı Ömer Cihat Vardan ile konuştuk.

■ FETO'nun etkisini kırmak için lobi ayar çalışıyor musunuz. Anlatılacak çok şeyiniz olmalı...
Bu ülke bizim ülkemiz. Bizim bu ülkeye vermekle yükümlü olduğumuz bir şeyler var. En son yaşadığımız 15 Temmuz'daki darbe girişimi ülkemizin hiç göremediği bir yansımaları bir girişim oldu. Ancak bunun def edilmesi, püsürütülmesi konusunda da benzeri olmayan bir direniş gösterdik. Halkımız bilüçü bir şekilde hem ülkeyi hem de demokrasiyi korumak, kollamak için bir oldu. Hangi partiyi de vermiş olup olmadığının bakılmaksızın yaşlısı gençleri herkes ama herkes bir karşı çıkış gösterdi. Bu beptimiz için çok önemliydi.

TÜRKİYE'DE İŞLER YOLUNDA
Biz DEİK olarak 18 Temmuz'da Türkiye'de işlerin eskisi gibi yolunda olduğunu söyledik. Bunu bütün yurt dışı temsilatımıza da söyledik. 133 iş konseyimize, muhataplarına. Bütün muhataplarımız Türkiye'deki işlerin normal seyrinde yürüdüğünü ve be-pimizin işleminin başında olduğunu, ekonomimize saktığı çıktığını, onlarında Türkiye ile yapmakta olduğu işlerde herhangi bir eksikleme, gerileme olmayacağına ifade ettik. Bu çıkış bizim bütün muhataplarımızda olumlu kabul gördü.

7 HAFTADA 46 ÜLKEYE GİTTİK
Bugüne kadar bir kezim sayın başkanlarımızla olmak üzere 46 ülkeyi 7-8 hafta içinde ziyaret ettik. Biz ayın 18'inde bu mektupları gönderdik. Ondan sonra bütün iş konseylerimizi çağırarak, iş konseylerinden 152 tane birbiriinden ayrı öneri geldi. Bu önerileri toparladık ve seferberlik kapsamında 11 maddelik acil eylem planını uygulamaya başladık. Herken

şin artabileceği ihtimali gibi çekinceleri vardı. Yatırım yapmıyacak ülkelerde bunların olumlu yönde gelişmesini bekleyemeyiz. Sonuç itibarıyla beklentilerimiz olmadıkça girişimce çalışıyoruz. Bu olumlu sonuçları etkileniyorlar. Sonuç olarak Türkiye'de büyük bir dünya devleti.

FETO ENGELLEMESİ AZALDI
■ Hala dışarda FETO mensuplarının ülke dışına bariyeri var mı?
Bizim onlarla olanlarda bizimle bir kontak noktamız yok. Fakat gittiğimiz bazı ülkelerde özellikle ilk başlarda engellemeleri vardı ama şimdi onlar da azaldı. Medya üzerinden yapmış oldukları yanlış bilgilendirme nedeniyle karşı tarafta bir belgi kırılışı görüldü. Onlar hep karalandı ve karalayorlar. Bizim bunu beyaza çevirmemiz gerekiyor. Bu durumda bazı yerlerde maalesef karşıya sokan durumlar. Bu problemlerinin çözümlenmesi lazım. Biz geçen sene 55 milyon avro vizenin kendü icretisini verdik. Artı yan masraflara verdik. Bu bizim için bir sıkıntı. Yani bir şeyler bahane ediyorlar. Ancak anlaşılmasına göre Avrupa'nın badezen vize istemeye hakkı yok. Gümrük. Buluş'un güncellenmesi ve derinleşmesi lazım.

DOSTLUĞA ÇALISAN BİR ÜLKEYİZ
■ Komşularla ilişkiler yeniden yeşeriyor. Semeresini ne zaman göreceğiz?
Eğer siz bir dünya ülkesiyse dünyayı büyük ilişkilerle ihracat noktasında da çalışmıyorsa 500 milyar dolar ihracat hedefiniz varsa mutlaka herken her ülkeyle ihracat halinde olmanız lazım. Başbakanımızın dediği gibi biz düşmanlarımız değil dostlarımız sayısını arttırmalıyız. Hiç kimse düşman olmak istemez. Fakat ve haldü gereğince ilişkilerimizin bostulduğu ülkeler varsa bunlarla ilişkilerin yavaş yavaş düzeliyor olması iş dünyasına ümit veriyor. **■ İSTANBUL**

TÜRKİYE'NİN HEDEFLERİ BÜYÜK
■ Şaşırdıkları nokta bizim ayakkabılarımızın üzerinde durmamız mı?
Türkiye'nin böyle soklar altında işlemlerini kaybedeceği, ekonomik olarak büyülemeyeceği, sosyal olarak bazı problemlerle karşılaşabileceği ve istatistik

Afrika'nın neye ihtiyacı yok ki

■ Afrika'yı unuttuk mu?
Aklında ihmal etmedik. Afrika açılımı programı sürüyor. Birkaç ülkemize daha son. Türk Hava Yolları da direkt uçuşları başlattı. İş adamlarımızın da yerleşmesi lazım ki. Bicarete olsun. İş adamlarımız da gitmiyor. Kalemoya hatta yatırım yapmaya başladık. Sımdı Afrika Kotasında neye ihtiyacı var diye sorarsanız inanın her şeyi ihtiyacı var. Onun için bizim mutlakla orada olmamız lazım. Biz de DEİK olarak hedefimiz büyükelik sayıya kadar iş konseyi sayısını arttırmak.